N:o 10.

Ank. till Riksd. kansli den 24 april 1891, kl. 4 e. m.

Betänkande, angående ännu oafgjorda delar af tullbevillningen.

Sedan Riksdagen till pröfning och afgörande förehaft ej mindre bevillningsutskottets betänkande n:o 1 angående vissa delar af tullbevillningen än ock utskottets memorial n:o 2 i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut rörande åtskilliga punkter af nyssnämnda betänkande, har utskottet öfvergått till de i samma betänkande icke afhandlade framställningar angående omförmälda bevillning, hvilka innefattas i följande från kamrarne till utskottet hänvisade motioner, nemligen:

från *Första Kammaren:*

N:o 13, af herr *Biesért*, om ändringar i gällande tulltaxa;

och från *Andra Kammaren:*

N:o 27, af herr *Brodin*, om upphäfvande af tullen å fartyg.
N:o 28, af herr *Brodin* om upphäfvande af tullen å materialier för byggande och reparation af fartyg.

N:o 31, af herr *G. W. Svensson* i Rydaholm, om afskaffande af tullen å kaffe.

N:o 57, af herr *Ekströmer*, om ändring i tulltaxans bestämmelser rörande artiklarne bränvin och sprit samt vin.

N:o 62, af herr *Lindh*, om afskaffande af tullen å kaffe.

N:o 74, af herr *J. Anderson* i Tenhult, om ändring i tulltaxans bestämmelser rörande artiklarna kaffe och socker.

N:o 81, af herr *A. V. Nilson* från Lidköping, om bland annat nedsättning i tullen å majs.

N:o 84, af herr *Fredholm*, om afskaffande af tullen å blytråd och å visst slag af valsad eller smidd jernplåt.

N:o 110, af herr *E. J. Ekman*, om ändring i tulltaxans bestämmelser rörande artiklarne instrumenter och trävaror; samt

N:o 111, af herr *N. Nilsson* i Wrängebol, om bland annat nedsättning i tullarna å majs och gryn.

I sammanhang härmed har utskottet jemväl företagit den återstående granskning af tullagstiftningen i allmänhet, som utskottet jemlikt § 40 riksdagsordningen har att verkställa.

Vid den pröfning af tulltaxans nuvarande bestämmelser, utskottet sålunda förehaft, har utskottet icke velat föreslå andra förändringar i desamma än sådana, som synts utskottet vara af betänkliga och särskildt öfverklagade missförhållanden oundgängligen påkallade. Väl har nemligen senaste tullkomités betänkande under riksdagens lopp blifvit bland Riksdagens herrar ledamöter utdeladt, men den utredning, som med anledning af detta betänkande ytterligare torde kunna lemnas af vederbörande embetsverk, har ännu icke blifvit tillgänglig, lika litet som Kongl. Maj:t ännu framkommit med det förslag till ny tulltaxa, hvilket han på grund af betänkandet torde vilja för Riksdagen framlägga. Att utan afvaktan på denna utredning och detta förslag vidtaga mera omfattande förändringar i nu gällande tulltaxa har utskottet icke ansett sig böra tillstyrka.

Slutligen vill utskottet tillkännagifva, att utskottet funnit sig böra, på sätt förut varit vanligt, behandla de olika slagen af artiklar i den ordning, hvari de i tulltaxan förekomma.

Bränvin och Sprit.

Nu gällande tulltaxas bestämmelser angående tullarne å artiklarne *bränvin och sprit* innehålla bland annat följande:

		Qvantitet för tullberäkningen.	Tullsats.	
			Kronor	öre
	Bränvin och Sprit: *på fat, större eller mindre:* *af vindrufvor:*			
80.	då varan är i Frankrike tillverkad och derifrån sjöledes direkte införes...	1 liter af 50 procents alkoholhalt vid + 15° C.	—	55,5
81.	då varan är annorstädes tillverkad eller på annat sätt införes	d:o.	—	75
82.	*af annan frukt*	d:o.	—	75
83.	*på andra kärl: alla slag*	1 liter utan afseende på alkoholhalten.	1	11

Uti sin här ofvan omförmälda motion anför herr *Ekströmer*, huru som det vore allmänt bekant, att flera af de länder, med hvilka vi stode i handelsförbindelse och till hvilka vi exporterat produkter af de inom landet hufvudsakligen förekommande råämnen, nemligen trä och jern, med afseende å deras tullagstiftning vidtagit åtgärder i protektionistisk rigtning, som väsentligen bidragit till att hämma utförseln af dessa produkter, i synnerhet de af mera förädlad beskaffenhet. Hvad Frankrike och Spanien vidkomme, vore dessa länder ännu bundna af de med oss upprättade handelstraktater, men dessa utginge som bekant den 1 februari 1892, och hade franska regeringen redan utarbetat ny tulltariff att gälla från berörda dag. Vid genomseende af denna tariff funne man, att den vore starkt protektionistisk och att den innehölle tvenne olika taxor, nemligen en allmän samt en minimitaxa, den senare afsedd att gälla för de länder, hvilka komme att bevilja Frankrike särskilda förmåner, d. v. s. med hvilka nya traktater kunde afslutas. Det gälde då att efterse, huru vida minimitariffen vore sådan, att skäl kunde förefinnas att göra några synnerliga eftergifter och derigenom binda vår frihet med afseende på tullagstiftningen, för att af sistberörda tariff komma i åtnjutande. Till ledning för bedömandet af denna fråga borde särskildt uppmärksammas de i Frankrike föreslagna förändringarna i tullsatserna för några af våra förnämsta exportartiklar, nemligen de olika slagen af trävaror, hvaraf under år 1888 till Frankrike exporterades till ett värde af 22,071,859 kronor.

Dessa förändringar framginge af följande tabell, upptagande franska tullsatserna enligt nu gällande och enligt den föreslagna minimitariffen.

				Enligt nuvarande tariff.	Enligt minimitariff.
				Francs.	Francs.
Brännved	pr	100	kilo	tullfri	0,20
Sågadt eller fyrkant-virke, gran eller fur	»	100	»	d:o	0,75
D:o under 25 mm. tjocklek	»	100	»	d:o	2,75
Hyfladt eller spåntadt virke, gran eller fur	»	100	»	0,50	3,00
Snickeriarbeten: dörrar, fönster, gran eller fur	»	100	»	5,00	12,50
Trämassa	»	100	»	tullfri	1,00
Tjära och beck	»	100	»	2,00	5,00

Af denna tabell framginge, att de enligt minimitariffen föreslagna tullsatserna för trävaror vore betydligt högre än efter nu gällande tariff — med undantag af tullsatserna för ved och sågadt fyrkantvirke, hvilka artiklar af Frankrike ej kunde undvaras, huru hög tullen än vore — så höga, att de utgjorde ett bestämdt hinder för införsel af de varuslag, som de afsåge. Betraktade man dessa tullsatser i procent af varans värde, så skulle de, enligt motionärens åsigt, ställa sig sålunda:

	Approxim.
för sågadt och fyrkant-virke	10 à 12 procent
» d:o d:o under 25 mm.	25 à 30 »
» hyfladt eller spåntadt virke, gran eller fur	30 à 35 »
» snickeriarbeten: dörrar och fönster af gran eller fur	40 à 45 »
» trämassa	cirka 8 » etc.

Följden af denna betydliga förhöjning i nuvarande tariffens bestämmelser måste för vårt land blifva en, åtminstone hvad värdet vidkomme, minskad utförsel, och de fördelar, som kunde uppnås genom en på så hårda vilkor förnyad traktat, syntes ej värda den stora uppoffringen af vår sjelfständighet på tullagstiftningens område, som deraf blefve en följd. Under sådana förhållanden skulle enligt motionärens förmenande ett bibehållande af de låga tullsatser, som nu enligt traktaterna vore gällande för vissa artiklar, som till vårt land infördes, vara föga välbetänkt; hvadan det syntes som redan nu församlade Riksdag borde vidtaga de förändringar i tulltaxan, som i berörda afseende kunde anses nyttiga och önskvärda. I detta hänseende hade motionären särskildt fäst sig vid en del öfverflödsvaror och bland dessa spirituosa och

dryckesvaror. Knappast funnes väl några föremål så lämpliga att genom höga tullsatser beskatta som öfverflödsvaror och njutningsmedel, ty utom det att man derigenom motverkade införseln af desamma och dermed befordrade jemvigten emellan export och import, så komme denna beskattning att drabba endast en ringare del af befolkningen, nemligen den, som vore eller åtminstone ansåge sig vara tillräckligt förmögen att begagna sig af desamma. Den egentlige arbetaren äfvensom landtbefolkningen komme således ej att drabbas af denna skatt. Nu gällande tullar å ifrågavarande artiklar vore mycket för låga i förhållande till de höga tullsatser, som franska regeringen nu föresloge för nödvändighetsvaror, helst som skatten för inom vårt land tillverkadt bränvin och konjak utgjorde omkring 50 procent af värdet, ett procentförhållande, som motionären derför äfven ansåge borde ligga till grund för tullbeskattningen af ifrågavarande artiklar.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt föresloge motionären, att Riksdagen ville besluta, förutom höjda tullar å likör och vin, följande förändringar i nuvarande tulltaxa, att tillämpas för den händelse att traktaterna med Frankrike och Spanien ej komme att förnyas och från den dag, då de upphörde att vara gällande, nemligen för

bränvin och *sprit:* på fat, större eller mindre, af vindrufvor, för 1 liter af 50 procent alkoholhalt vid + 15 gr. C. ..... kr. — 75 öre
af annan frukt för 1 liter af dito ..... » — 75 »
på andra kärl: alla slag, för liter, utan afseende på alkoholhalten ..... » 1: 50 »

I likhet med motionären finner utskottet åsättande af högre tullar å öfverflödsvaror vara en synnerligen lämplig beskattningsåtgärd. Utskottet har dock icke funnit sig för närvarande kunna tillstyrka en tullförhöjning å ifrågavarande varor. Då nemligen, såsom äfven motionären påpekat, denna förhöjning icke skulle kunna blifva gällande förr än den 1 februari 1892 och den Riksdag, som då redan är samlad, ganska snart derefter torde kunna bestämma de nya tullsatser, som den anser under då rådande förhållanden vara lämpliga, skulle enda hufvudsakliga anledningen för nu församlade Riksdag att företaga en förhöjning i tullsatserna å ifrågavarande artiklar vara den, att så medelst för oss underlätta möjliga underhandlingar med Frankrike och Spanien, i och för ingående af nya tarifftraktater med dessa länder. Men då denna synpunkt icke föranledt Kongl. Maj:t att för Riksdagen framlägga förslag i berörda rigtning och den ifrågasatta tullförhöjningen derför icke af denna orsak kan antagas vara af nöden, torde Riksdagen icke till följd af detta skäl opåkallad böra vidtaga den ifrågavarande åtgärden.

En annan anledning för bevillningsutskottet att tillstyrka den af motionären föreslagna tullförhöjningen kunde naturligtvis hafva förefunnits, om nemligen statskassan varit i behof af ökade inkomster och särskildt om lättnader beslutats i nu gällande tullsatser å nödvändighetsvaror. I sådant fall hade tullbeskattning å förevarande och dermed likartade artiklar onekligen varit en synnerligen lämplig åtgärd för att öka statsverkets intägter eller bereda statskassan godtgörelse för den uppkomna minskningen i inkomst. Någon sådan anledning föreligger emellertid ej.

Slutligen har man som skäl för den föreslagna beskattningsåtgärden hört åberopas, att man såmedelst skulle förebygga en större vinimport under tiden mellan traktaternas upphörande och den nya tulltaxans utfärdande. Men uppenbart torde vara, att en redan nu antagen tullförhöjning, hvilken dock först den 1 februari nästa år skulle tillämpas, komme att bereda spekulationen samma anledning, men ett vida utsträcktare utrymme för en uppdrifven import, då deremot de svårigheter, som vinterförhållandena ställa för transporten, säkerligen skola för den korta tid, som behöfver förflyta mellan traktaternas utlöpande och nya tariffsatsers antagande, i betydlig mån minska faran af en allt för öfverdrifven införsel.

Af en redan nu företagen tullförhöjning torde derjemte den olägenhet kunna uppstå, att våra importörer såmedelst bibragtes den tro, att nu beslutade tullsatser skulle blifva under en längre tid gällande och att de i förlitande härpå inköpte spirituosa och viner i stora lager. Skulle sedermera på grund af nya traktater med de vinproducerande länderna tullsatserna sänkas, kunde dessa importörer tillskyndas en förlust, i hvilken de, icke utan allt fog, möjligen skulle betrakta sig af tulllagstiftningen inledde.

Utskottet, som på grund af hvad sålunda anförts icke anser sig böra tillstyrka Riksdagen att redan i år besluta egentlig förhöjning i gällande tullsatser å spirituosa och viner, måste dock betrakta som en sjelfklar följd af franska traktatens upphörande, att, för så vidt icke något nytt aftal skulle före den 1 nästkommande februari vara träffadt med nämnda stat, den skilnad, som i tulltaxan göres mellan bränvin och sprit på fat af vindrufvor, då varan är i Frankrike tillverkad och derifrån sjöledes direkte införes, och likartad vara, annorstädes tillverkad eller på annat sätt införd, från och med nämnda dag upphör. Utskottet får således hemställa:

1:o) a) att nu gällande tullsatser å bränvin och sprit måtte intill den 1 februari 1892 bibehållas oförändrade;

b) att från och med nämnda dag tullsatsen på

bränvin och *sprit:* på fat större eller mindre, af vindrufvor, för 1 liter af 50 procent alkoholhalt vid +15 gr. C. bestämmes till 75 öre;

c) att herr Ekströmers motion, i hvad den afser bränvin och sprit, i öfrigt icke måtte af Riksdagen bifallas.

Enligt gällande tulltaxa äro *fartyg och båtar*, med tillbehör, af jern äfvensom ångfartyg af trä belagda med tull, motsvarande 10 procent af värdet, hvaremot andra slag, hvartill enligt kongl. generaltullstyrelsens beslut den 27 september 1889 jemväl hänföras segelfartyg af trä på jernspant, få tullfritt införas. *Fartyg och Båtar.*

Uti sin omförmälda, med n:o 27 betecknade motion inom Andra Kammaren, yrkar herr Brodin, med hvilken åtta andra af kammarens ledamöter instämt, att Riksdagen måtte besluta, att den under år 1888 införda tull å fartyg måtte upphäfvas. De skäl, som af motionären till stöd för detta, redan vid nästlidna års riksdag af honom framstälda yrkande anförts, vore fortfarande gällande. Motionärens påstående, att, sedan förevarande tull sattes, hufvudsakligen endast mycket gamla träfartyg, som varit tullfria, eller gamla otidsenliga jernångfartyg, som på grund af sin dåliga beskaffenhet betingat ett mycket lågt pris och sålunda äfven lågt tullbelopp, inköpts, hade visserligen af bevillningsutskottet under 1890 års riksdag förnekats, men af anteckningar hos kommerskollegium och af granskade skeppslistor framginge, att under 1888 inköpts, efter fartygstullens införande, af svenska rederier från utlandet 22 segelfartyg, af hvilka det sist byggda varit 14 år och det äldsta 46 år gammalt, hvarförutom bland dem varit 5 fartyg, om hvilkas ålder upplysning icke kunnat erhållas. Medelåldern kunde antagas hafva varit 26 à 27 år. Under samma period hade äfven inköpts två ångfartyg. Af dessa hade det ena varit nybygdt om 492 tons, men varit beställdt, förr än tullen infördes, och det andra, mätande 1,939 tons, 24 år gammalt, samt i havereradt tillstånd, hvarför dess reparation kostat flera gånger inköpspriset. Under 1889 hade inköpts från utlandet 49 segelfartyg, deraf det nyaste varit 13 år gammalt; för några af dessa hade åldern stigit till 56 à 57 år, under det att för en del af de öfriga åldern ej kunnat utrönas. Medelåldern hade utgjort omkring 30 år. Af inköpta 6 ångfartyg hade ett varit 7 år och de öfriga äldre, hvaraf ett 36 år gammalt. Under 1890 hade inköpts 47 segelfartyg af trä och 4 ångfartyg. Å segelfartygen hade medelåldern varit emellan 22 och 23 år, med

undantag för 4 fartyg, som varit så gamla, att åldern ej kunnat utrönas. Ångfartygen hade varit emellan 7 och 21 år gamla.

Häraf framginge, att tullen å fartyg åstadkommit, att endast mycket gamla fartyg inköpts, och antagligen hade många af dessa varit så dåliga, att de i sitt förra hemland ej ansetts sjödugliga. Att genom tullagstiftningen uppmuntra och snart sagdt tvinga dem, som redde i fartyg, till dylika inköp, torde, säger motionären, ej vara klokt. Alla, som yttrat sig om fartygstullen, såväl enskilda redare, handels- och sjöfartsnämnder, tullkomitén, generaltullstyrelsen och kommerskollegium hade äfven vitsordat, att tullen å fartyg verkat skadligt för sjöfartsnäringen. Äfven sjöfartsnäringskomitén framhölle, att om af densamma föreslagna seglationspremier ej beviljades, måste tullen å fartyg upphäfvas. Det framginge sålunda, att sagda tull fortast möjligt borde afskaffas.

Redan samma Riksdag, som pålade nu gällande tullar å fartyg, ingick uti skrifvelse den 14 maj 1888 med begäran till Kongl. Maj:t derom, att Kongl. Maj:t behagade genom sakkunnige män låta undersöka den svenska sjöfartsnäringens tillstånd samt medlen till dess upphjelpande. Sedan då redan tillsatta tullkomité i detta ärende den 9 derpå följande april afgifvit underdånigt utlåtande, deruti komitén på anförda skäl hemstält, bland annat, att vid fartygs byggnad restitution, beräknad för hvarje ton af fartygets bruttodrägtighet, skulle af tullmedlen utgå, oberoende af om de använda materialierna varit utländska eller svenska, infordrade Kongl. Maj:t den 12 i sistnämnda månad gemensamt underdånigt utlåtande i frågan af kommerskollegium och generaltullstyrelsen, hvilka med anledning deraf beslöto att bereda såväl handels- och sjöfartsnämnderna i riket som för saken intresserade skeppsbyggare och skeppsredare tillfälle att framlägga sina åsigter. I de yttranden, som till följd häraf inkommo, framhölls nästan utan undantag, att de införda tullarne å fartyg samt flertalet vigtigare till fartygs byggnad, utredning och proviantering hörande artiklar inverkat menligt på vår sjöfartsnäring och i synnerhet betydligt försvårat svenska, i utländsk fraktfart stadda fartygs täflan med främmande nationers, af tullumgälder icke besvärade fartyg. Man yrkade derför, att nämnda tullar måtte upphäfvas, i synnerhet de å fartyg, eller ock att, derest tullarne komme att bibehållas, restitution af den för fartygsmaterialier erlagda tull måtte beviljas, framför allt vid byggande af fartyg, afsedda att säljas till utlandet eller att sysselsättas i den utländska fraktfarten. Uti det utlåtande, som derefter den 22 oktober 1889 afgafs af ofvanberörda embetsverk, uttalade dessa,

att det låge i sakens natur och hade äfven framhållits ej mindre af tullkomitén än ock af i ämnet hörda sakkunnige, att de genom tullafgifter framkallade ökade pris å vissa fartyg och fartygsmaterialier försvårade möjligheten för den för Sverige lika naturliga som vigtiga sjöfartsnäringen att på fraktmarknaden uthärda täflan med andra nationers och alltså verkade hämmande på nämnda närings deraf beroende bestånd och uppblomstring; samt att för den skull uppmärksamheten borde rigtas på åstadkommande af all den lättnad, som genom tullrestitution kunde och rättvisligen borde sjöfartsnäringen beredas.

Tullkomitén syntes hafva afsett att i fråga om restitution vid nybyggnad af fartyg söka förena tillverkarnes af fartygsmaterialier, fartygsbyggarnes och sjöfartnäringens intressen genom förslaget om, att denna restitution skulle utgå till vederbörande varfs- eller verkstadsinnehafvare såsom en viss, på förhand bestämd godtgörelse per bruttoton för vissa fartyg. Denna godtgörelse skulle emellertid kunna komma att utgöra en, om också dold, premie från tullmedlen för tillgodogörandet af materialier, för hvilka i verkligheten motsvarande tullafgift icke kommit tullkassan till godo.

Med fäst afseende på oegentligheten af en sådan för vår tullagstiftning främmande premiering, hvilken också, enligt hvad af flere sakkunnige framhållits, näppeligen skulle komma att i någon afsevärd mån gagna den näring, för hvars understödjande den dock egentligen skulle bringas till stånd, utan fast hellre hufvudsakligen komme varfven eller verkstäderna samt andra näringar till godo, samt med hänsyn derjemte, bland annat, till den af tvenne reservanter inom tullkomitén mot detta förslag påvisade faran deraf, att genom ett dylikt prejudikat antagligen skulle framkallas anspråk från åtskilliga andra näringar på liknande understöd, ansågo embetsverken sig icke kunna tillstyrka bifall till hvad tullkomitén i detta hänseende föreslagit, utan hemstälde, att godtgörelse för tullafgifterna å de vid fartygs nybyggnad använda materialier icke måtte utgå i annan form än den hittills hos oss tillämpade, nemligen såsom restitution i vanlig ordning af för materialierna bevisligen erlagda sådana umgälder, i likhet med hvad af tullkomitén enhälligt föreslagits vid fråga om förbyggnad eller reparation af fartyg.

Efter hvad sålunda förekommit tillsatte Kongl. Maj:t den 8 januari 1890 en komité med uppdrag att, efter utredning af den svenska sjöfartsnäringens tillstånd och alla för dess förkofran nödiga och nyttiga betingelser, afgifva de förslag till åtgärder för främjande af näringens utveckling, hvartill berörda utredning kunde föranleda, hvarjemte komitén vid fullgörande af sitt uppdrag egde att taga i öfvervägande

jemväl den af ofvanbemälda tullkomité behandlade frågan om tullrestitution. Denna komités betänkande afgafs den 12 september 1890.

Under det frågan sålunda var föremål för behandling af komitéer, sakkunnige och embetsverk, hvilade den emellertid icke vid riksdagen. Redan vid 1889 års riksdag gafs på enskild motionärs förslag en sålunda förändrad lydelse åt § 8 i tulltaxeunderrättelserna, att vid reparation och förbyggnad af utländska fartyg öfver hufvud samt af inhemska ångfartyg om minst 500 tons bruttodrägtighet eller segelfartyg om minst 300 tons bruttodrägtighet restitution, såsom förut nämnts, må beviljas af erlagd införselstull för sådana använda materialier och skeppsförnödenheter, hvilka icke äro hänförliga till husgerådssaker eller proviant. Vid 1890 års riksdag väcktes i motion inom Första Kammaren förslag om införande af byggnadspremier för fartyg, i enlighet med tullkomiténs förslag. Denna motion tillstyrktes med endast en mindre förändring af bevillningsutskottet, men blef deremot af Andra Kammaren afslagen, till följd hvaraf frågan förföll. Såsom skäl för afslag framhölls jemte åtskilligt annat, som redan här ofvan blifvit påpekadt, att byggnadspremierna skulle innebära ett direkt understöd af svenska staten för fartygs försäljning till utlandet, och förmenade man att utländske redare derigenom skulle sättas i tillfälle att för billigare pris förskaffa sig fartyg från Sverige, hvilka fartyg sedermera skulle kunna med så mycket större framgång i den allmänna fraktmarknaden konkurrera med våra inhemska redares.

Såsom sjöfartsnäringskomitén påpekat, utgör sjöfartsnäringen en vigtig faktor i nationernas ekonomiska lif. Att denna närings utveckling derför eger ett synnerligen nationelt intresse torde icke heller af någon bestridas. För vårt land särskildt med dess vidsträckta kuster, stora tillgångar på de för skeppsbyggnad erforderliga materialier af trä och jern samt dess stam af dugligt sjöfolk torde sjöfartsnäringen vara en af de mest naturliga näringar. De på föranstaltande af sistberörda komité utarbetade tabeller visa emellertid, att vår sjöfartsnäring under de senaste årtiondena icke på långt när utvecklat sig i samma proportion som andra länders. Sverige intager icke längre samma plats som tillförene bland de sjöfartsidkande nationerna. Enligt komiténs åsigt är en af hufvudanledningarna till denna beklagliga tillbakagång att söka deruti, att vårt land icke följt med i den allmänna och storartade utveckling af ångbåtsflottan, som är karakteristisk för de senaste årtiondena. Denna flotta, så väl som hela vår handelsflotta i allmänhet, består mestadels af små och gamla samt till följd deraf föga tidsenliga fartyg.

Då emellertid detta tillbakagående visat sig redan före fartygs-

tullens införande, förefinnas naturligtvis äfven andra orsaker härtill än denna tull. Sjöfartsnäringskomitén, som påpekat dessa, bland hvilka brist på omsigt i drifvandet af vår rederirörelse anses utgöra en af de vigtigare, har derför äfven föreslagit åtskilliga andra medel än tullens upphäfvande, för att bispringa denna näring samt höja intresset för densamma. Det lämpligaste af dessa medel har komitén ansett vara införande af sjöfartspremier.

Då förslaget om seglationspremier utgör en nyhet i hela vår lagstiftning och derför torde erfordra ytterligare utredning, samt i allt fall något yrkande om inrättande af ett dylikt premieringssystem icke blifvit vid innevarande riksdag framstäldt, men å andra sidan sjöfartsnäringen hos oss för närvarande befinner sig i sådant läge, att en kraftig hjelp synes fortast möjligt böra densamma lemnas, har utskottet haft att taga under ompröfning, huru vida icke redan vid innevarande riksdag något kunde göras uti berörda syfte. Att de år 1888 införda tullar å fartyg äro egnade att i hög grad motverka sträfvandet att upphjelpa vår handelsflotta ur det sorgliga läge, hvari den råkat, torde äfven af tullvänner erkännas. Dessa tullar utgöra uppenbarligen ett hinder för vår rederinäring att för lika billigt pris som utlandets rederier förskaffa sig de fartyg, den behöfver. Den redan förut befintliga svårigheten att bestå i konkurrensen med utlandet har genom fartygstullen ökats. Våra redare behöfva numera, vare sig de inköpa fartygen från utlandet eller beställa dem vid någon inländsk verkstad, tio procent högre förlagskapital än utländska redare, och måste följaktligen under gynsamma konjunkturer åtnöja sig med lägre förtjenst och under dåliga konjunkturer bereda sig på en tidigare inträffande förlust. När man genom åsättande af tullar för andra näringar höjt driftkostnaderna, har man sökt att gifva dem kompensation genom tullskydd för deras egna alster. Men att på detta sätt upphjelpa rederinäringen är icke möjligt. Vid den tidpunkt, då fartygstullen infördes, blef den härigenom våra redare vållade olägenheten tillfälligtvis icke ögonblickligt för dem så känbar som den eljest skulle varit, af den grund att just vid samma tid frakterna i följd af den lifliga konjunkturen blifvit alldeles exceptionelt höga. Men ju mera dessa derefter hafva sjunkit, desto större hafva svårigheterna blifvit för rederinäringen och äro för närvarande i ytterlig grad tryckande.

För hejdande af denna fortsatta tillbakagång har föreslagits, förutom sjöfartspremier, bland annat införande af premier för fartygsbyggnad. De skäl, som af embetsverken häremot anförts och för hvilka här ofvan redogjorts, synas dock utskottet mycket beaktansvärda, och då förslaget

om sådan premiering så sent som vid sistlidne riksdag blifvit, ehuru af bevillningsutskottet tillstyrkt, af Riksdagen afslaget, saknar utskottet anledning att å nyo framlägga samma förslag.

Den enda utväg, som derför synes utskottet återstå, är den, som af motionären påyrkats, eller afskaffande af nu gällande tull å fartyg.

Emot en sådan åtgärd torde allenast kunna invändas, att härmed borttages det skydd, som genom nämnda tull blifvit lemnadt den svenska skeppsbyggnadsindustrien. För att gifva densamma ersättning härför har utskottet emellertid föreslagit, att så vidsträckta restitutionsförmåner måtte medgifvas för fartygsmaterialier, att, om dessa förmåner blifva af Riksdagen beviljade, skeppsbyggnadsnäringen icke torde hafva något att emot borttagande af fartygstullen invända. Och får utskottet derför på grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställa,

2:o) att nu gällande tull å fartyg och båtar, med tillbehör, af jern äfvensom ångfartyg af trä måtte afskaffas.

Jutegarn.

Jutegarn, enkelt, ofärgadt och oblekt, drager för närvarande en tull af 6 öre för 1 kilogram.

Herr Biesért föreslår, att denna tull måtte afskaffas. Något särskildt skäl härför har icke af motionären anförts, men torde yrkandet hafva framkommit såsom en följd af en i samma motion väckt hemställan om tullfrihet å visst slag af juteväfnad; då utskottet icke funnit skäl att tillstyrka bifall till sistberörda yrkande och nu gällande tullsats å jutegarn är synnerligen låg i jemförelse med dem, som gälla för andra slag af garn, hemställer utskottet,

3:o) att herr Biesérts förevarande yrkande icke måtte af Riksdagen bifallas.

Gryn andra slag.

I sitt förut afgifna betänkande angående vissa delar af tullbevillningen anmälde utskottet att, eftersom gällande tullsats å andra slag af gryn än af spanmål och ris sammanhängde med de tullar, om hvilka utskottet uti nämnda betänkande icke afgåfve utlåtande, särskildt med tullen å stärkelse, ville utskottet först i sammanhang med förslag om tullsatser å dessa artiklar äfven afgifva utlåtande öfver af herrar Biesért och N. Nilsson framstälda yrkanden om förändring i tullen å *gryn, andra slag.*

Då utskottet emellertid nu icke funnit skäl föreslå Riksdagen förändring i någon af de tullar, hvarmed ifrågavarande tullsats eger sammanhang, och några särskilda skäl att sänka tullen å gryn — andra slag ej torde föreligga, hemställer utskottet,

4:o) att tullen å *gryn — andra slag* måtte bibehållas oförändrad.

De artiklar i nu gällande tulltaxa, som angå *musikaliska instrument*, äro af följande lydelse: *Musikaliska instrument.*

	Instrumenter:	Qvantitet för tullberäkningen.	Tullsats. Kronor	Tullsats. öre
	musikaliska:			
240.	flöjter, klarinetter, oboer, gitarrer, lutor, violer, violonceller, kontrabasar, valdhorn, trumpeter, post- och signalhorn, trummor, pukor, klavér samt harpor	1 stycke	1	—
241.	positiv, äfven begagnade	1 stycke	10	—
	fortepianon:			
242.	tafflar och pianinon	1 stycke	150	—
243.	flyglar	1 stycke	200	—
244.	speldosor	1 kilogram	3	—
	Anm. Utgöres infattningen af guld, silfver eller sköldpadd, tullbehandlas hela dosan såsom arbeten af nämnda slag.			
	musikaliska:			
245.	accordion eller delar deraf	1 kilogram	1	—
	Anm. Afdrag i vigten göres ej för askar och pappersomslag.			
246.	orgelverk, äfvensom harmonium och fysharmonika	100 kronor	15	—
	ej specificerade; förtullas lika med sådana bland ofvan uppräknade, hvarmed de närmast kunna jemföras.			
	Anm. a) Högst 2:ne stråkar, munstycken och så vidare må få åtfölja vid instrumentets förtullning. De öfriga äfvensom särskildt inkommande tillbehör till instrumenter förtullas efter 15 procent af värdet. b) S. k. stomryggar till pianoinstrument, strängade eller osträngade, skola tullbehandlas såsom fullfärdiga instrument. c) Instrument, hvilka genom sina mindre dimensioner och sin beskaffenhet i öfrigt synbarligen endast utgöra leksaker, hänföras till art. Leksaker.»			

I dessa tullsatser föreslår herr E. J. Ekman i sin ofvan omförmälda motion vissa förändringar.

Så finner motionären de i tulltaxan upptagna artiklarne »klavér» och »fysharmonika», såsom numera ej längre förekommande i handeln, böra helt och hållet utgå. Vidare borde, enligt motionärens åsigt, »positiv», som för närvarande förtullas per stycke, lämpligare kunna hänföras till orgelverk och harmonium samt lika med dem beläggas med tull efter värde. Att förtulla »speldosor» och »accordion» efter vigt, vore efter motionärens åsigt en orimlighet, då dessa instrument hufvudsakligen vore gjorda af stål och jern. Det funnes speldosor, som vägde ända till 9 à 10 kilogram och som till följd deraf droge en tull af 27 à 30 kronor, ehuru de icke kostade mer än 75 à 100 kronor. Tullen uppginge således i dessa fall till $^1/_3$ af varans värde. Dessa instrument borde derför rimligtvis hänföras till sådana, som förtullades efter värde, icke efter vigt.

Bland sådana, som förtullades efter värde, borde ock uppräknas åtskilliga under senare tider uppfunna instrument, såsom »ariston» och »symfonion», hvarjemte »ej specificerade» instrument borde åsättas en bestämd tull, t. ex. af 15 procent utaf värdet; den nu gällande föreskriften att de skola förtullas lika med sådant, hvarmed de närmast kunde jemföras, vore olämplig, enär det mången gång vore svårt att afgöra, till hvilket slag man borde hänföra dem, och tulltjenstemannens godtycke derför ofta måste fälla utslaget. Mot innehållet af den i tulltaxan intagna anmärkningen under nu förevarande artiklar ville motionären slutligen göra den erinran, att föreskriften, det »tillbehör till instrumenter» skulle förtullas efter 15 procent af värdet, medförde väl hög tull för dessa tillbehör, då instrumentet i sin helhet droge samma tull, hvadan tullen å tillbehören rättvisligen borde nedsättas till 10 procent af värdet.

På grund af det anförda föreslår motionären, att de artiklar, som angå musikaliska instrumenter, måtte erhålla följande lydelse:

Instrumenter: musikaliska: flöjter, klarinetter, oboer, gitarrer, lutor, violer, violonceller, kontrabasar, valdhorn, trumpeter, post- och signalhorn, trummor, pukor samt harpor, för stycket 1 krona; fortepianon: tafflar och pianinon, för stycket 150 kronor; flyglar, för stycket 200 kronor.

Orgelverk, äfvensom harmonium, positiv, speldosor, accordion, ariston och symfonion; för 100 kronor 15 kronor;
ej specificerade; för 100 kronor 15 kronor.

Anm. a) — — — — — — — — — — — — — — — — —

De öfriga äfvensom särskildt inkommande tillbehör till instrument förtullas efter 10 procent af värdet. b) — — — — — — — —

Att förändringar i nu gällande tullsatser å förevarande artiklar lämpligen kunna vidtagas, torde icke bestridas. Huru vida de dock till alla delar böra gå i den rigtning, motionären föreslagit, lärer deremot kunna ifrågasättas. Att t. ex. nedsätta nuvarande tullsatser å speldosor och accordion synes icke vara särskildt nödigt, då dessa onekligen äro att betrakta såsom öfverflödsartiklar. Likaså synes det vara obehöfligt att i tulltaxan införa hvarje nytt instrument, som uppfinnes, om man, som motionären föreslagit, åsätter en efter värdet bestämd tull å »ej specificerade» instrument. Och, framför allt, då de förändringar, som uti tullbeskattningen å förevarande artiklar torde böra göras, säkert lämpligast vidtagas i samband med en omfattande revision af tulltaxan, något hvarpå utskottet af många skäl i år icke inlåtit sig, hemställer utskottet,

5:o) att herr Ekmans förevarande yrkande icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Gammalt bandjern.

Herr Biesért anför i sin ofvan omförmälda motion, att då den åsigten inom riksdagen en lång följd af år nästan allmänt varit gällande, att råämnen och hvad för öfrigt i och för landets industri utifrån införes borde vara tullfritt, det sannolikt varit beroende på ett förbiseende att, vid 1888 års riksdag, *gammalt bandjern*, som förut användts till emballage och som inkomme för att såsom sådant å nyo användas, åsattes en tull af kronor 2: 50 per 100 kilogram — eller hänförts under n:o 254 i tulltaxan. På grund häraf föreslår han, att den artikel i tulltaxan, som för närvarande har följande lydelse:

»Jern och stål:
tack- och barlastjern samt skrot — fria måtte förändras till
Jern och stål:
tack- och barlastjern samt skrot äfvensom gammalt bandjern, som synbart varit användt till emballage — — — fritt.»

Ehuruväl detta motionärens förslag för många af våra industrier ingalunda saknar betydelse, synes det dock icke ega den vigt, att dess genomförande, om detsamma med hänsyn till andra våra näringar kan öfver hufvud anses vara lämpligt, icke må kunna anstå till den allmänna revision af tulltaxan, som nästa år torde ifrågakomma; och får utskottet derför hemställa,

6:o) att herr Biesérts ifrågavarande förslag icke måtte af Riksdagen bifallas.

Plåtar af jern och stål.

Uti sin här ofvan angifna motion anför herr Fredholm, huru som bland vidtagna förändringar i den tulltaxa, som trädde i kraft den 1 juli 1888, särskildt förtjenade uppmärksammas åtskilliga tullafgifter, som åsatts förut tullfria halffabrikat, hvilka utgjorde råmaterial för inhemsk tillverkning. Till sådana afgifter vore att räkna bland annat den tullsats af 6 kronor per 100 kilogram, som åsatts för valsade och smidda *plåtar af jern och stål*, när de vore slipade, polerade, fernissade, lackerade eller förzinkade och i nu gällande tulltaxa förekomme under tariffnummer 258. Denna förändring i tulltaxan hade utöfvat ett menligt inflytande på en af våra inhemska näringar, nemligen tillverkningen af knappar, förfärdigade af jernplåt.

Ett gross-gross sådana knappar vägde omkring 1 kg., och till deras förfärdigande åtginge 1,5 kg. plåt af storlek 31 ½ × 46 cm. Med den tull, som nu för dylik plåt vore stadgad, utginge tullafgiften å råmaterialet till ett gross-gross tillverkade knappar sålunda med 9 öre. Detta kunde må hända i och för sig icke anses vara mycket, men då man besinnade, att fabrikspriset på ett gross-gross knappar kunde gå ned ända till 1,70 kronor, så utgjorde tullen å råmaterialet i detta fall mer än 5 % af den tillverkade varans försäljningspris. En så betydlig extra skatt på tillverkningen skulle naturligtvis i konkurrens med i tullpolitiskt hänseende mera lyckligt lottade länders fabriker utöfva ett mycket förlamande inflytande på de inhemska fabrikernas afsättning. Det vore visserligen sant, att detta menliga inflytande vore kompenseradt genom den i vår tulltaxa under hela föregående årtionde och fortfarande å färdiggjorda knappar af jern och stål åsatta tull af 15 öre per kilogram. Men oafsedt att detta förut för knapptillverkningen gällande tullskydd blifvit genom den till förment skyddande af svensk industri i 1888 års tulltaxa införda tull å råmaterialet reduceradt med 60 procent, så erbjöde likväl tullen å färdiggjorda knappar icke något som helst skydd mot de i Norge tillverkade, hvilka enligt mellanrikslagen kunde hit i riket tullfritt införas. Och då den norska tulltaxan tillika medgåfve fri införsel af smidd eller valsad jernplåt, hvilken plåt utgjorde råmaterialet vid tillverkning af knappar, så vore det tydligt, att den svenske tillverkaren på grund af landets tullagstiftning måste åtnöja sig med en 5 procent af försäljningspriset å simplare knappar mindre behållning än den norske

tillverkaren, om den förre skulle kunna ingå i täflan med den senare. Att en sådan minskning skulle högst betydligt reducera vinsten på tillverkningen i dess helhet, om den icke gjorde den alldeles om intet, torde för hvar och en vara uppenbart.

Då nu jernplåt af mindre än ½ millimeters tjocklek, hvilken plåt vore den, som vid knappfabrikationen användes, icke inom vårt land tillverkades, så vore det tydligt, att den ifrågavarande tullatsen icke verkade såsom vid dess införande afsetts, eller till skyddande af någon svensk näring. Och då denna tull icke heller kunde i någon nämnvärd mån medföra inkomst för statskassan, så kunde den utan någon som helst olägenhet åter afskaffas. Den omständighet att den näringsgren, som genom förevarande tulls införande blifvit lidande, vore af mindre betydenhet, borde icke utöfva något inflytande på bedömandet, om de år 1888 åsatta tullarne borde afskaffas eller icke; ty det torde kunna få antagas vara en oomtvistad sanning, att ingen näring, huru obetydlig den än vore, borde, utan att något statens ändamål det kräfde, genom tullagstiftningen skadas.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemstälde motionären, att Riksdagen behagade besluta, att valsad eller smidd jernplåt under ½ millimeters tjocklek, vare sig slipad, polerad, fernissad, lackerad eller förzinkad, måtte varda vid införsel tullfri.

Ifrågavarande af motionären åsyftade artikel är för närvarande på följande sätt upptagen i tulltaxan:

»Jern och stål:

— —

valsade eller smidda plåtar, äfven om de äro klippta, böjda, med hål försedda eller hafva kanterna uppvikta.

— —

258 — slipade, polerade, fernissade, lackerade eller förzinkade — 100 kilogram 6 kronor.»

En förändring af denna tullsats uti den af motionären föreslagna rigtningen synes utskottet icke ur någon synpunkt möta betänklighet och derjemte vara af stor betydelse för den näring, hvars produktionskostnad, på sätt motionären visat, onödigtvis fördyrats. Den i motionen påpekade tullfriheten för ifrågavarande vara i Norge måste i hög grad försvåra all knapptillverkning i Sverige. För att emellertid kunna vara fullt viss på att icke genom den sålunda ifrågasatta tullfriheten någon inhemsk industri beröfvas nu befintligt skydd, har utskottet beslutit hemställa, att allenast plåt af mindre än ¼ millimeters tjocklek måtte förklaras tullfri. Efter hvad utskottet försäkrat sig om, bedrifves nemligen icke för närvarande i landet

tillverkning af dylik plåt, och torde sådan icke heller kunna med fördel inom landet förfärdigas. Då å andra sidan knapptillverkarne merendels icke lära använda plåt af större tjocklek, torde, äfven om medgifvandet af tullfrihet lemnas i denna inskränkta form, det af motionären afsedda ändamålet varda uppnådt. På grund häraf och då, enligt hvad utskottet har sig bekant, äfven annan industri än den af motionären omförmälda af den föreslagna tullfriheten skulle kunna draga nytta, hemställer utskottet,

7) att artikeln n:o 258 uti gällande tulltaxa måtte erhålla följande förändrade lydelse:

slipade, polerade, fernissade, lackerade eller förzinkade af $^1/_4$ mm. tjocklek och deröfver — 100 kilogram ..... 6 kronor
af mindre tjocklek ..... fria.

Kaffe. Enligt gällande tulltaxa är *kaffe* åsatt en tull af 12 öre för ett kilogram, samt brändt kaffe äfvensom alla till kaffesurrogat användbara brända växter en tullsats af 20 öre för kilogram. Afskaffande eller nedsättning i dessa tullar yrkas af herrar *G. W. Svensson* i Rydaholm, *J. W. Lindh* och *J. Anderson* i Tenhult uti de utaf hvar och en af dem afgifna motioner. Motionärerna framhålla, att kaffe numera blifvit en nödvändighetsvara icke minst för den fattige; att tullen å denna vara icke vore en skyddstull till upphjelpande af en inhemsk industri, utan en skatt, som jemförelsevis hårdast drabbade den fattigare befolkningen så i stad som på landet, och att tillflödet till statskassan så väl genom åsatta tullar som å andra inkomsttitlar blifvit allt rikligare, så att statskassan utan olägenhet borde kunna vidkännas den minskning i inkomster — närmare två millioner kronor — hvartill inkomsten af kaffetullen uppginge.

På grund häraf föreslå motionärerna, herrar Svensson och Lindh, att artikeln kaffe måtte från och med den 1 januari 1892 få tullfritt införas, samt herr Anderson att tullen å kaffe måtte upphöra samt tullen å brändt kaffe och alla till kaffesurrogat användbara brända växter nedsättas från 20 till 6 öre.

Införseln af kaffe utgjorde:

År 1885	15,460,586	kilogram.
» 1886	16,189,492	»
» 1887	11,542,052	»
» 1888	12,312,007	»
» 1889	17,336,015	»
» 1890 (omkring)	14,697,000	»

Tullen å kaffe nedsattes år 1888 till nuvarande belopp från förut gällande 26 öre per kilogram, likasom ock samma år tullen å brändt kaffe och alla till kaffesurrogat användbara brända växter sänktes från 35 till 26 öre.

Kaffetullen är för närvarande en af våra vigtigaste finanstullar. Att under nuvarande förhållanden, då staten torde nödgas åtaga sig ansenligt ökade utgifter, samtidigt som betydande statsinkomster äro föreslagna till afskrifning, helt och hållet afskaffa den vigtiga inkomstkälla, kaffetullen erbjuder, finner utskottet vara synnerligen betänkligt. Det torde ej heller vara rätt statsklokt att för dess ersättande påräkna en stegring i intägten af de senast införda tullarne. Ty dels kunna väl dessa ännu näppeligen betraktas såsom hvilande på oomtvistelig och orubblig grund, dels får ej förbises att, om de bibehållas, desamma, derest de komma att fylla sin uppgift såsom skyddstullar och sålunda utveckla produktionen inom landet på importens bekostnad, icke i framtiden skola tillföra statskassan så stora inkomster som för närvarande. Nödig försigtighet synes derför förbjuda att nu afskaffa en skattetitel, som det kanske sedermera skulle blifva svårt att åter införa. Något billighetsskäl kan knappast heller anföras för en ny nedsättning i eller ett fullständigt borttagande af en skatt, som för så kort tid sedan nedsatts till mindre än hälften af hvad den förut utgjorde. Slutligen torde heller icke någon särskild anledning förefinnas att genom ifrågasatta tullfrihet ytterligare uppmuntra den redan nog långt drifna konsumtionen af denna vara; och att ett afskaffande af tullen skulle medföra ökad konsumtion framgår af den tilltagande import, som, efter hvad ofvanstående tabell utvisar, redan egt rum, sedan tullen sänktes.

Med anledning af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

8) att nu gällande tull å kaffe äfvensom å brändt kaffe och alla till kaffesurrogat användbara brända växter måtte af Riksdagen bibehållas oförändrad.

Bland de tullsatser, i hvilka utskottet vill föreslå att redan nu en förändring vidtages, är tullen å *kakao*. En dylik förändring är jemväl föreslagen af senaste tullkomité, som beträffande denna tull yttrar: *Kakao.*

»Enligt gällande taxa draga kakaobönor en tull af 30 öre samt kakaoskal 10 öre per kilogram. Då kakao utgör ett för chokoladfabrikationen nödvändigt råmaterial, som icke inom landet frambringas, kan, med hänsyn till den svenska industriens intresse, komitén icke annat än tillstyrka, att tullen å denna artikel måtte nedsättas. En sådan nedsättning bör så mycket hellre ega rum, som, efter det mot-

svarande tullsats i Norge blifvit nedsatt till 5 öre per kilogram, det eljest vore att befara, att de svenska chokoladfabrikerna öfverflyttades till Norge, derifrån chokoladen kunde såsom norsk tillverkning tullfritt införas på den svenska marknaden. Den ringa införsel, som eger rum af kakaoskal, synes icke påfordra egen rubrik för denna artikel, utan torde densamma lämpligen kunna, på sätt jemväl i norska taxan förekommer, med kakaobönor under gemensam rubrik sammanföras.»

På grund häraf har komitén hemstält, att kakao, i bönor och skal, måtte åsättas tull med endast 5 öre per kilogram. Då tydligt är, såsom äfven i framställningar till generaltullstyrelsen och till bevillningsutskottet framhållits, att, genom förevarande stora tullskilnad mellan Sverige och Norge å ifrågavarande artikel, våra egna chokoladfabriker för närvarande befinna sig i en synnerligt ofördelaktig ställning, och egaren till en af de största bland dem till följd häraf redan lär vara betänkt på att öfverflytta sin verksamhet till Norge, samt flere torde komma att följa hans exempel, men en sådan förflyttning synes i vårt näringslifs intresse böra förebyggas, torde en förändring af ifrågavarande tullsats redan nu böra företagas.

Då härjemte konsumtionen af chokolad bör uppmuntras, såsom erkändt mera närande än kaffe och té, hemställer utskottet, i öfverensstämmelse med hvad tullkomitén föreslagit,

9) att tullen å *kakao, bönor och skal* måtte nedsättas till 5 öre för en kilogram.

Likör. I sammanhang med sitt förslag om höjande af tullarne å bränvin och sprit samt vin föreslår herr *Ekströmer*, att *likör*, som för närvarande drager en tull af 1 krona 50 öre för 1 liter, måtte åsättas en tullsats af 2 kronor för litern.

Af de skäl, som blifvit här ofvan af utskottet anförda under artikeln bränvin och sprit, hemställer emellertid utskottet,

10) att nu gällande tullsats å artikeln *likör* måtte af Riksdagen bibehållas oförändrad.

Oleomargarin. Af våra margarinfabriker användes som råämne dels talg, dels *oleomargarin*, ett ämne, som erhålles, då stearinen till viss del aflägsnas ur talgen. Oleomargarin har hitintills icke varit upptaget i tulltaxan, men har på grund af generaltullstyrelsens beslut tullbehandlats såsom ister

och sålunda dragit en tull af 20 öre för kilogram. Då oleomargarin emellertid ingalunda innehåller samma beståndsdelar som ister, och någon anledning att hänföra detsamma under berörda artikel icke förefinnes, har utskottet, som icke ansett sig ega skäl att biträda de framställningar om tullfrihet för detta ämne, hvilka framkommit från åtskilliga af våra margarinfabrikanter, funnit oleomargarin böra särskildt upptagas i tulltaxan, men har icke för närvarande velat föreslå dess införande såsom en artikel för sig, utan ansett detsamma lämpligast böra sammanslås med margarin, hvilket drager samma tull som smör, eller 20 öre för kilogram. Härigenom sker sålunda icke en förändring i den tullbeskattning, som redan drabbar ifrågavarande vara, men oegentligheterna, att tullmyndigheten förtullar en vara, som icke är i tulltaxan upptagen, och att denna vara behandlas såsom en artikel, med hvilken den icke är jemförlig, blifva härigenom undanröjda.

Utskottet får sålunda hemställa,

> 11) att den rubrik i tulltaxan, som för närvarande är af följande lydelse: »*Margarin*, tullbehandlas såsom smör», måtte förändras till »*margarin* och *oleomargarin* tullbehandlas såsom smör».

Framställning om nedsättning af nu gällande tullsats å *sirup* från 10 öre till 4 öre för kilogram har gjorts af herr *J. Anderson* i Tenhult i sammanhang med af honom väckt förslag om nedsättning i sockertullen. Då utskottet icke funnit skäl tillstyrka sistberörda nedsättning, får utskottet äfven hemställa, *Sirup.*

> 12) att nu gällande tullsats å *sirup* måtte af Riksdagen bibehållas oförändrad.

Artikeln *socker* är uti nu gällande tulltaxa upptagen under följande rubriker:

		Qvantitet för tullberäkningen.	Tullsats.	
			Kronor	öre
	Socker:			
520.	Raffineradt, alla slag, såsom topp-, kandi- och kak- samt krossadt eller pulverisadt socker.	1 kilogram	—	33
	oraffineradt:			
521.	a) till färgen icke mörkare än n:o 18 af den i verldshandeln gällande holländska standard, hvarå normalprof genom generaltullstyrelsens försorg hållas vederbörande tullkammare till handa.....	1 kilogram	—	33
522.	b) till färgen mörkare än nämnda standardnummer äfven om varan inkommer i upplöst eller flytande tillstånd	1 kilogram	—	23,5
	Anm. Derest ett och samma kolly innehåller särskilda sockerslag, underkastade olika tullafgifter, tillämpas den högre tullsatsen för hela innehållet.			

Herr J. Anderson i Tenhult föreslår, såsom ofvan omnämnts, förändring i dessa tullsatser; men då, säger motionären, denna vara onekligen förbrukas mera i de förmögnares än i de mindre bemedlades hus, vill han icke yrka dessa tullars afskaffande, utan föreslår allenast den förändring, att tull å alla slag raffineradt socker nedsättes från nu varande 33 öre till 15 öre och å oraffineradt till färgen mörkare än n:o 18 af den i verldshandeln gällande holländska standard från 23,5 till 8 öre.

Importen af socker utgjorde

	1889:	1890:
Raffineradt	11,408,103 kg.	omkr. 12,482,000 kg.
Oraffineradt, till färgen icke mörkare än n:o 18 af gällande holländska standard	8,572 »	» 30,794,000 »
till färgen mörkare än nämnda standardnummer	29,070,228 »	

Då tullinkomsterna för socker sålunda under år 1889 utgjorde 10,598,993 kronor och under 1890 ett ännu högre belopp, inses lätt i

hvilken betydelsefull tullsats motionären här föreslår en synnerligen stor nedsättning, en nedsättning, som skulle ytterligare ökas genom den till följd deraf nödvändiga och af motionären äfven föreslagna minskningen i tullen å sirup och nedsättning i hvitbetssockeraccisen. De hufvudsakligaste skäl, som af utskottet redan anförts emot förändring i kaffetullen, gälla i än högre grad om nu förevarande tull. Senaste tullkomité föreslår visserligen också en nedsättning i sockertullen, men ingalunda i den betydliga grad, som af motionären yrkats, och i alla händelser först sedan de af komitén föreslagna tullförhöjningarna blifvit vidtagna. Att redan nu företaga denna åtgärd kan utskottet ingalunda tillstyrka, utan hemställer,

13) att motionärens berörda yrkande icke måtte af Riksdagen bifallas.

Herrar *Biésert*, *A. W. Nilson* och *N. Nilsson* hafva i sina ifrågavarande motioner väckt förslag om förändringar i nu gällande tullsats å artikeln *majs*, som för närvarande är åsatt en tull af 2 kronor 50 öre för 100 kilogram. Den förstnämnde föreslår tullens fullständiga afskaffande, under det att de öfrige blott påyrka densammas nedsättande, herr A. W. Nilson till 1 krona 80 öre och herr N. Nilsson till 1 krona 50 öre, allt för 100 kilogram. I sitt förut afgifna betänkande, angående vissa delar af tullbevillningen, förklarade sig utskottet anse dessa förslag lämpligast böra pröfvas i sammanhang med en af herr S. Nilsson i Efveröd väckt motion, afseende ändrade bestämmelser i fråga om nämnda sädesslags användande vid bränvinstillverkning, hvarför utskottet först efter behandlingen af sistnämnda motion ville afgifva utlåtande rörande ifrågavarande tull. *Majs.*

Berörda motion har nu blifvit af utskottet behandlad, dervid utskottet beslutat hos Riksdagen hemställa, att densamma icke måtte bifallas.

Herr Biesért anför, att genom berörda af honom föreslagna tullfrihet såväl ladugårdsskötseln som svinafveln skulle kunna hemta synnerligt gagn. Att så är förhållandet, vill utskottet ingalunda bestrida; men då Riksdagen ej medgifvit tullfrihet å andra, äfvenledes som foderämnen gagneliga sädesslag, torde ingen utsigt förefinnas att undantag särskildt för detta skulle göras, allra minst då hvarje yrkande på dess befrielse från tull ständigt visat sig komma i strid med ett vigtigt intresse, potatisodlarnes. Och sedan utskottet icke funnit sig kunna tillstyrka de af herr Sven Nilsson föreslagna åtgärder till förhindrande af majsens användande vid bränvinsbränning, torde ett borttagande af det genom

majstullen åstadkomna skyddet för potatisodlingen icke kunna ifrågakomma, hvarför utskottet hemställer,

14) att motionärernas förevarande hemställan icke måtte af Riksdagen bifallas.

Säckar Angående artikeln *säckar* innehåller nu gällande tulltaxa följande:

		Qvantitet för tullberäkningen.	Tullsats.	
			Kronor	Öre
	Säckar:			
	nya, tomma; tullbehandlas lika med den väfnad, hvaraf de bestå, med tillägg af 10 procent.			
557.	tydligen brukade och slitna	——	*fria.*	

Herr *Biesért*, som yrkar att oblekt och ofärgad säck- eller packväf af jute måtte blifva tullfri, föreslår i sammanhang härmed att nu förevarande artikel måtte erhålla nedanstående lydelse:

Säckar:

nya, tomma; tullbehandlas lika med den väfnad, hvaraf de bestå.
synbart brukade ..... fria.

Då utskottet funnit sig icke kunna tillstyrka afskaffandet af tullen å juteväfnad, torde den deremot svarande tullen å färdigsydda säckar icke heller böra borttagas, och hemställer derför utskottet,

15) att herr Biesérts förevarande hemställan icke måtte af Riksdagen bifallas.

Blytråd. I sin här ofvan omförmälda motion anför herr Fredholm att bland de år 1888 införda tullar å förut tullfria halffabrikat, hvilka utgjorde råmaterial för inhemsk tillverkning, jemväl borde märkas den tullsats af 10 öre per kilogram, som under tariffnummer 579 då åsattes »Tråd af koppar och annan ej specificerad metall andra slag», och hvilken

tullsats under nummer 585 vore bibehållen i den nu, sedan den 1 januari 1890, gällande tulltaxa.

Denna förändring hade haft till följd, att en hos oss förut idkad näring, som bestode i tillverkning af blykulor, blifvit alldeles ödelagd. Denna tillverkning hade förut drifvits å tvenne mindre fabriker, hvilka uppstått med anledning af de utaf Riksdagen beviljade anslag till skjutskicklighetens befrämjande.

Ifrågavarande kulor, som icke stöptes utan pressades, tillverkades af äfvenledes pressad *blytråd* i derför konstruerade maskiner. Då denna ej utgjorde föremål för tillverkning inom landet, hade densamma för den skull måst införas från England. Priset här på platsen hade varit 27 à 29 kr. per 100 kg. När nu å denna varuartikel åsattes en tull af 10 kr. per 100 kg., hade följaktligen priset å råämnet för kulorna genom tullen höjts med omkring 40 % af förutvarande pris. För att utjemna det menliga inflytande denna stora prisstegring å råmaterialet ovilkorligen måste utöfva på nettobehållningen, hade blott förefunnits en utväg, den nemligen, att höja priset på de färdiga kulorna i förhållande till det genom tullen förhöjda priset på råmaterialet.

Af denna utväg hade dock de svenska tillverkarne icke kunnat begagna sig, ty enligt norska tulltaxan vore under tariffnummer 324, bly i Ruller, Stænger, Traad og Plader, eller det råmaterial, hvaraf kulorna pressades, tullfritt, och enligt mellanrikslagen kunde i Norge pressade kulor såsom norsk tillverkning till riket tullfritt införas. När nu 1,000 remingtonkulor vägde 24 kg., vore det gifvet, att, under lika förhållande i öfrigt, de i Sverige tillverkade kulorna i pris öfverstege de i Norge tillverkade med å samma qvantitet råmaterial belöpande tullsats, eller 2 kr. 40 öre. De noterade partiprisen utvisade äfven denna prisskilnad, ty då 1,000 remingtonkulor före tulländringen 1888 här i landet kostat 12,80 kr., hade de efter denna stigit till ett pris af 15,20 kr., under det priset å de i Norge tillverkade under samma tid bibehållit sig vid oförändrad höjd, eller omkring 12 kr. Det vore under sådana förhållanden tydligt, att ingen afsättning af i Sverige tillverkade kulor skulle kunna i konkurrens med de norska ega rum, och följaktligen hade tillverkningen af de förra också måst upphöra. Någon annan utväg att bereda denna tillverkning möjlighet att existera förefunnes ej än den att återgå till det gamla systemets tulltaxebestämmelser i fråga om blytråd och göra införseln af denna såsom förut tullfri.

Då blytråd af den beskaffenhet, som här åsyftades, eller af 10 millimeters tjocklek och deröfver, icke inom landet tillverkades, så vore det tydligt att berörda tullsats icke kunde hafva till uppgift att skydda nå-

gon svensk näring. Då härtill komme, att förevarande tull så mycket mindre kunde anses tillföra statskassan någon inkomst, som införseln af omförmälda blytråd upphört i samma stund kultillverkningen nedlagts, så borde tullen utan någon som helst olägenhet åter afskaffas. Att den ifrågavarande näringen vore af mindre betydenhet, utgjorde naturligtvis lika litet i detta fallet som i fråga om knapptillverkningen något skäl för staten att, utan att något dess ändamål det kräfde, tillintetgöra näringen.

På grund häraf hemstälde motionären, att blytråd af 8 millimeters diameter eller deröfver måtte varda vid införsel tullfri.

Nu gällande tulltaxa innehåller beträffande ifrågavarande artikel följande:

		Qvantitet för tullberäkningen.	Tullsats.	
			Kronor	öre
	Tråd:			
	jern- och stål-:			
	— — — — — — — — — — — — — —			
	koppar- och annan ej specificerad metall-:			
584.	förgyld, försilfrad eller pläterad	1 kilogram	2	35
585.	*andra slag*	1 kilogram	—	10

Tullkomitén har uti sitt betänkande föreslagit, att all blytråd måtte varda tullfri, och anför såsom skäl härför att denna föga betydande artikel icke är eller sannolikt kan blifva föremål för inhemsk tillverkning. Under sådana förhållanden, och då hvad af motionären anförts synes påkalla föreslagna åtgärdens snara vidtagande, har utskottet funnit förevarande yrkande böra af Riksdagen bifallas.

Utskottet, som vid ifrågavarande förändrings vidtagande ansett så få rubbningar som möjligt böra för närvarande göras i gällande tulltaxas uppställning, hemställer alltså,

16:o) *att* artikeln 583 i tulltaxan måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Tråd:
jern- och stål-:
— — — — — — — — — — — — — — — —
bly — se bly;

samt att artikeln 55, som för närvarande lyder:

Bly:

— — — — — — — — — — — — — — — —

arbetadt, ej specificeradt: plåt och bleck — fria, måtte förändras till

Bly:

— — — — — — — — — — — — — — — —

arbetadt, ej specificeradt: plåt, bleck och tråd — fria.

Enligt nu gällande tulltaxa draga *fanérskifvor* af furu och gran en tull af 5 öre och dylika skifvor af andra slag en tull af 10 öre, allt för en kilogram. *Fanérskifvor.*

Herr *E. J. Ekman* föreslår nu att fanérskifvor, hvilka nödvändigt måste införskrifvas från utlandet, måtte lemnas tullfria.

Enär dels förevarande tull är synnerligen låg, dels ingen anledning finnes att antaga, det icke en inhemsk tillverkning af ifrågavarande slag skulle kunna åstadkommas i vårt för hvarje form af träförädling gynsamt stälda land, hemställer utskottet,

17:o) att förevarande yrkande icke måtte af Riksdagen bifallas.

För *vin* gälla för närvarande följande tullsatser: *Vin.*

		Qvantitet för tullberäkningen.	Tullsats.	
			Kronor	öre
	Vin, alla slag.			
625.	af till och med 21 procents alkoholhalt.....	1 liter	—	15
	af mer än 21 till och med 25 procents alkoholhalt:			
626.	på fat, större eller mindre.....	1 kilogram	—	30
627.	på andra kärl	1 liter	—	65
	af högre alkoholhalt än 25 procent; tullbehandlas såsom Likör.			

På skäl, för hvilka redan redogjorts under artikeln bränvin och sprit, föreslår herr *Ekströmer* uti förevarande stadganden följande förändringar:

Vin, alla slag, af till och med 21 proc. alkoholhalt, för 1 liter ..... kr. — 50 öre
af mer än 21 procent till och med 25 procent alkoholhalt, på fat, större eller mindre, för 1 liter ..... » — 75 »
på andra kärl, för 1 liter ..... » 1: 50 »
af högre alkoholhalt än 25 procent: tullbehandlas som likör; skummande (mousserande), för 1 liter ..... » 2: — »

Utskottet, som emellertid i det föregående redan anfört de skäl, hvarför utskottet icke anser sig för närvarande kunna tillstyrka förändringar i gällande vin- och sprittullar, hemställer,

18:o) att herr Ekströmers förevarande yrkande icke måtte af Riksdagen bifallas.

Juteväfnad. Beträffande *juteväfnad* innehåller tulltaxan för närvarande följande:

		Qvantitet för tullberäkningen.	Tullsats.	
			Kronor	öre
	Väfnader:			
	jute-:			
661.	oblekt och ofärgad säck- eller packväf	1 kilogram	—	10
662.	andra slag	1 kilogram	—	40
	Anm. Juteväfnad med blandning till större eller mindre del af bomull: tullbehandlas såsom likartade väfnader af bomull allena.			

Herr *Biesért* föreslår i sin ofta berörda motion, att den under n:o 661 omförmälda juteväfnad måtte förklaras tullfri. Såsom skäl härför anför motionären, att dylik väfnad användes till emballage å trämassa samt till säckar för spanmål, mjöl och gödningsämnen m. m. Till denna vara måste råämnet hemtas utifrån och kunde ej blifva föremål för en naturlig inhemsk industri. Ett par fabriker hade visserligen under de tvenne sista åren blifvit anlagda just med beräkning på det åsatta skyddet, men för dessas skull kunde det väl icke vara skäl att bibehålla en onödig tullsats, som vore mycket betungande för många och vigtiga naturliga näringar.

Ifrågavarande tull infördes 1888 för att inom landet få till stånd tillverkning i någon betydligare grad af juteväfnad, och detta mål synes, efter hvad motionären sjelf medgifvit, äfven hafva lyckats, då redan tre fabriker för dylik tillverkning uppstått. Att denna tull dock skulle kunna medföra stor olägenhet för de näringar, hvilka använda ifrågavarande väfnad till emballage, kan icke bestridas; men detta har också haft till följd ett stadgande i tulltaxeunderrättelserna, enligt hvilket för dylik väfnad, som användes till emballage, erhålles restitution. Då exportörernas intresse härmedelst torde vara temligen fullständigt tillgodosedt, och det skydd, som allenast för tre år sedan lemnades förevarande industri, icke redan nu, innan densamma ännu hunnit taga fart, åter torde böra afskaffas, hemställer utskottet,

19:o) att herr Biesérts förevarande yrkande icke måtte af Riksdagen bifallas.

Tulltaxeunderrättelserna.

Mom. 1 af § 8 i tulltaxeunderrättelserna har för närvarande följande lydelse:

»Vid reparation eller förbygggnad af utländska fartyg eller af inhemska ångfartyg om minst 500 tons bruttodrägtighet eller segelfartyg om minst 300 tons bruttodrägtighet erhålles, sedan inför generaltullstyrelsen blifvit styrkt, att reparationen eller förbyggnaden afslutats, restitution af erlagd införseltull för de materialier och skeppsförnödenheter, icke hänförliga till husgerådssaker eller proviant, dem innehafvare af skeppshvarf eller verkstad genom behöriga intyg visat hafva varit till fartygets reparation eller förbyggnad använda och för sådant ändamål från utlandet införda.

Uti sin motion, n:o 28, inom Andra Kammaren yrkar herr *Brodin*, med hviken sex af Andra Kammarens ledamöter instämt, att Riksdagen måtte besluta, att materialier och utredningspersedlar, som vore afsedda så väl för byggande som för reparation af fartyg, måtte tullfritt införas, och att Riksdagen hos Kongl. Maj:t ville anhålla, att detta beslut genast måtte tillämpas. Ett likartadt yrkande hade af motionären framstälts redan vid nästlidna års riksdag, men, i enlighet med bevillningsutskottets afstyrkande hemställan, hade Riksdagen afslagit motionen. Då vid samma riksdag väckt yrkande om medgifvande af restitution vid nybyggnad af fartyg jemväl blifvit afslaget, qvarstode sålunda de år 1888 införda tullarne å materialier för fartygsbyggnad fortfarande, hindrande den för vårt land naturliga skeppsbyggnadsindu-

strien. Med den utredning, som denna fråga nu fått, finnes intet skäl att längre uppskjuta en förändring i sådant syfte, att denna industri måtte kunna lefva och utveckla sig. Alla, som yttrat sig i saken, så väl enskilde, handels- och sjöfartsnämnder, tullkomitén, som kommerskollegium och generaltullstyrelsen, hade enstämmigt ansett, att rättelse härutinnan borde ske.

Sjöfartsnäringskomitén, som senast haft frågan under ompröfning, hemstälde äfven, »för den händelse att sjöfartspremier icke blefve hos oss införda och tullkomiténs förslag om byggnadsgodtgörelse ej godkändes, att materialier och förnödenheter till fartygs nybyggnad, med undantag för husgerådssaker och proviant, måtte få tullfritt införas».

Motionärens förslag, att materialier och utredningspersedlar, som vore afsedda för byggande eller reparation af fartyg, skulle tullfritt få införas, synes utskottet svårligen kunna genomföras särskildt med hänsyn till omöjligheten att kontrollera, att hvad som sålunda tullfritt blifvit infördt verkligen också användes till uppgifna ändamålet. Men ehuru utskottet sålunda funnit sig förhindradt att i oförändrad form tillstyrka bifall till motionärens hemställan, har utskottet, som förut beslutat förorda borttagandet af tullen å fartyg, och derom till Riksdagen gjort hemställan, i likhet med motionären fullt insett nödvändigheten att vid sådant förhållande också något göres till aflägsnande af den fara för svår utländsk konkurrens, som härigenom skulle uppstå för vår skeppsbyggnadsindustri. Då det af herr Brodin föreslagna medlet enligt utskottets åsigt icke kan användas, lärer för uppnående af detta mål endast återstå medgifvandet af rätt till erhållande af restitution af erlagda tullar för vid fartygsbyggnad använda materialier och skeppsförnödenheter. För att göra detta medel fullt effektivt, har utskottet ansett nämnda rätt böra medgifvas i så stor utsträckning, som varit möjlig utan att blottställa statsverket för risken att gå förlustigt de tullafgifter, hvilka detsamma rätteligen böra tillkomma.

Bland de bestämmelser, som utskottet i syfte att lemna skeppsbyggerierna full ersättning ansett böra uti ifrågavarande stadgande inflyta, är äfven föreskriften att restitution skall få åtnjutas jemväl för den råämnesförlust, som vid tillverkningen uppkommit. En dylik föreskrift är icke en nyhet i vår tullagstiftning, ty 5 mom. af § 9 i tulltaxeunderrättelserna innehåller redan ett sådant stadgande i fråga om der föreskrifven restitutionsrätt. En nyhet, som deremot utskottet vill föreslå, är rätten att erhålla anstånd med tullafgiftens erläggande till dess restitutionsfrågan blifvit afgjord. Önskvärdheten af ett dylikt stadgande har emellertid redan blifvit framhållen af sjöfartsnäringskomitén,

dervid komitén anfört, att, då hithörande tullafgifter kunde stiga till ganska höga belopp, afgiftens kontanta erläggande innebure, äfven om restitution sedermera erhölles, både en rätt betydlig ränteförlust och en ganska känbar minskning i den enskilde industriidkarens rörelsekapital. Mot det ifrågavarande medgifvandet torde icke heller kunna vara något att invända, om varfs- eller verkstadsinnehafvaren för tullumgäldernas rigtiga erläggande ställer af generaltullstyrelsen godkänd borgen eller annan säkerhet.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

20:o) att 1 mom. 8 § i underrättelserna till tulltaxan måtte erhålla följande förändrade lydelse:

§ 8.

1. Vid införsel af materialier och förnödenheter till fartygs nybyggnad, förbyggnad eller reparation, husgerådssaker och proviantartiklar derifrån undantagna, må restitution af erlagd tull åtnjutas för sådana svenska och utländska fartyg, hvilka innehafva en afgiftspligtig drägtighet af öfver 40 tons, under vilkor:

a) att afsigten med de införda materialiernas och skeppsförnödenheternas användning till förberörda ändamål vid deras införsel till tullbehandling skriftligen angifves;

b) att det fartyg, till hvilket materialierna användas, inom två år efter deras införsel till riket styrkes vara i fullfärdigt skick;

c) att innehafvaren af eller föreståndaren för det varf eller den verkstad, der fartyget bygges, när detta är fullt färdigt, till generaltullstyrelsen aflemnar en af honom under edlig förpligtelse afgifven och af tvenne hans biträden, som med arbetet tagit befattning, bestyrkt noggrann förteckning öfver myckenheten af alla till fartyget använda olika materialier och skeppsförnödenheter, materialförlusten vid arbetet deri inräknad, för hvilka restitution sökes, jemte under samma förpligtelse afgifven försäkran att dessa materialier och förnödenheter äro af utländskt ursprung och att full införseltull för dem blifvit behörigen erlagd, eller af generaltullstyrelsen godkänd säkerhet för densamma ställd, samt uppgift på tiden, då de till riket inkommit, och den lägenhet, med hvilken införseln skett;

d) att varfs- eller verkstadsinnehafvaren är förbunden att underkasta sig all den kontroll i öfrigt, hvilken generaltullstyrelsen kan finna skäligt föreskrifva.

Varfs- eller verkstadsinnehafvare, som önskar anstånd med erläg-

gande af tullumgälderna för i detta moment berörda materialier och skeppsförnödenheter till dess frågan om dessa umgälders restitution blifvit afgjord, kan, efter hos generaltullstyrelsen derom gjord anhållan, erhålla sådant anstånd, om han för tullumgäldernas erläggande ställer säkerhet, som generaltullstyrelsen finner betryggande.

§ 9 i tulltaxeunderrättelserna innehåller bland annat följande:

»§ 9.

1. Vid utförsel sjöledes från stapelstad af följande, utaf utländskt råämne inrikes tillverkade varor beviljas restitutionsvis af tullmedlen:

för 1 kilogram	raffineradt socker, topp-, kandi- och kak-	28,2 öre
» 1 dito	chokolad, konfityrer eller blandad chokolad och konfityrer	30 »

— —

a) att af de i vigt här upptagna varor minst 50 kilogram af hvardera, men af blandadt chokolad och konfityrer 50 kilogram tillhopa skola till export angifvas och på en gång afsändas;

— —

4. Den här ofvan medgifna tullrestitution eger icke rum vid utförsel till Norge, utom i afseende å artiklarne raffineradt socker, arbetad tobak samt finsiktadt mjöl och gryn af spanmål. För dessa artiklar beviljas, äfven då de utföras landvägen till nämnda rike, enahanda restitution, som här förut är bestämd, under följande för landväga utförseln gällande särskilda vilkor.»

Genom förordningen den 30 maj 1890 angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden infördes i dess § 3 den förändring att karameller, hvarmed skulle förstås sockertillverkningar, hufvudsakligen bestående af brändt eller kokadt socker, förklarades vara bland de artiklar, hvilka icke äro tullfria vid införsel i det andra riket. Då emellertid stadgandet uti 4 mom. af nu förevarande paragraf icke uppräknar karameller bland de varor, för hvilka vid utförsel till Norge restitution erhålles, har den oegentligheten uppstått, att, ehuru tull skall betalas för till Norge importerade svenska karameller, tillverkaren af dem icke erhåller den restitutionsförmån han åtnjuter vid export af karameller till andra länder. En följd häraf har blifvit det underliga förhållande, att det för närvarande är för en svensk karamellfabrikant vida fördelaktigare att först exportera karamellerna till Danmark, dervid restitution erhålles, och derifrån till Norge, än att direkt från Sverige öfversända dem dit. Berörda förhållande har derför också föranledt

tullkomitén att i ofvanintagna 4 mom. införa karameller bland de varor, för hvilka vid export till Norge restitution erhålles. Då denna ändring i sistberörda moment synes i rimlighetens och konseqvensens namn fortast möjligt böra ske, hemställer utskottet, att densamma redan vid denna riksdag måtte vidtagas, dervid utskottet funnit samma definition å karameller böra i tulltaxan inflyta, som redan förefinnes i den s. k. mellanrikslagen. För undvikande af missförstånd har utskottet derjemte ansett, att, då karameller särskildt omnämnas i 4 mom., desamma äfven böra uppräknas i 1 mom. Man skulle eljest möjligen kunna antaga, att karameller icke vore innefattade i uttrycket »konfityrer».

Uti punkten 11 här ofvan har utskottet hemstält, att tullen för kakao måtte nedsättas till 5 öre för kilogram. Skulle detta förslag vinna Riksdagens bifall, är nödvändigt att äfven nedsätta det belopp, som enligt nu gällande stadgande i tulltaxeunderrättelserna erhålles vid export af chokolad. Tullkomitén, som i likhet med utskottet funnit tullen å kakao böra bestämmas till 5 öre per kilogram, har, med afseende å den ytterst vexlande sockerhalten i sockrad chokolad, ansett sig icke kunna tillstyrka tullrestitution för chokolad efter annan grund än tullen för kakao, och utskottet, som delar komiténs åsigt härutinnan, har derför också föreslagit, att förevarande paragraf måtte i öfverensstämmelse härmed ändras.

Slutligen har utskottets uppmärksamhet blifvit fäst derpå, att, under det enligt nu gällande stadgande våra qvarnar åtnjuta mycket afsevärda restitutionsförmåner, några dylika fördelar icke komma dem till godo, hvilka af utländskt mjöl bereda bröd för export. I synnerhet torde tillverkaren af skeppsbröd härigenom komma i en ganska ofördelaktig ställning i konkurrensen med importörerna af dylik utländsk vara, hvilken kan läggas på nederlag och sålunda undandragas hvarje tullafgift. Att denna import icke rör sig med allt för betydelselösa qvantiteter torde tillräckligt framgå af det genom utdrag ur tullkammarejournal inför utskottet styrkta förhållande, att under loppet af mindre än 8 månader blifvit förlidet år till en enda svensk hamnplats införda 32,675 kilogram skeppsbröd, för att dermed från nederlag proviantera utgående fartyg. Med denna tullfria konkurrens kan den svenske skeppsbrödstillverkaren, som arbetar med genom tullen ansenligt fördyradt mjöl, omöjligen täfla. Billigheten bjuder att, så vidt möjligt, ställa honom på lika vilkor, liksom ock rättvisan torde fordra, att, om restitution medgifves våra qvarnegare, en dylik förmån äfven bör tillerkännas våra bagare. Det är visserligen sant, att möjlighet för restitution redan nu är honom beredd jemlikt 5 mom. i förevarande paragraf, men bagaren måste då under-

kasta sig de särskilda, oftast lika kostsamma som besvärliga kontroller, som generaltullstyrelsen eger föreskrifva i de fall, då den grund, efter hvilken restitution skall utgå, ej är i tulltaxeunderrättelserna bestämd. Så uppgifves det, att för kontrollen å ifrågavarande tillverkning, så länge ingen bestämd restitutionsgrund för dess produkt blifvit i tulltaxan fastställd, ansetts erforderligt att en af tullverket anställd tjensteman skulle öfvervaka tillverkningen, hvarvid kostnaderna måste af tillverkaren gäldas. Sjelfklart är, att med en sådan bestämmelse den ifrågavarande industrien måste drifvas i synnerligen stor skala, för att tillverkningen skulle kunna bära sig. Den mindre kapitalstarke industriidkaren blefve från denna näringsgren fullkomligt afstängd.

Beträffande den utbytesprocent, enligt hvilken tullen för infördt mjöl skulle vid export af deraf tillverkadt bröd restitueras, har uppgifvits, att 100 kg. mjöl lemna 88 till 90 kg. torkadt bröd, skeppsbröd, den enda brödsort, hvaraf export egentligen kan ifrågakomma. Då möjligheten emellertid icke är helt utelyckt äfven för annan brödexport, om än blott i mindre partier, och då utskottet dessutom ansett sig skyldigt att med all varsamhet afväga de restitutionsförmåner, det vill tillstyrka, hemställer utskottet, att restitution af bröd må medgifvas per 1 kg., 4 öre; hvarjemte, beträffande mellantiden mellan import och export, samma inskränkande bestämmelse torde böra göras som vid § 9 mom. 3 c) är fastställd för restitution af spanmålstullen vid export af mjöl.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet

21:o) att § 9 i underrättelserna till tulltaxan måtte i nedan omförmälda afseenden förändras:

a) i mom. 1 förekommande orden:

»för 1 kilogram chokolad, konfityrer eller blandad chokolad och konfityrer ..... 30 öre»

utbytas mot orden:

»för 1 kilogram karameller och andra konfityrer 30 öre
för 1 kilogram chokolad, alla slag ..... 5 öre»,

hvarjemte i 4 mom. mellan orden »raffineradt socker» och »arbetad tobak» införas orden »karameller (sockertillverkningar, hufvudsakligen bestående af brändt eller kokadt socker)»;

b) i mom. 1 efter orden:

»för 1 kg. chokolad, alla slag ..... 5 öre»

införas orden:

»för 1 kg. bröd ..... 4 öre»;

samt efter punkten c) följande:

»d) att, beträffande bröd, det mjöl, för hvilket restitution af tullmedlen beviljas, skall vara inom de näst före utförseln förflutna sex månaderna till riket infördt».

Stockholm den 24 april 1891.

På utskottets vägnar:

CARL HERSLOW.

Reservationer:

af herr friherre *Barnekow* samt herrar *Fock*, *Sederholm*, *Reuterswärd*, *Stephens*, *I. Wallberg*, *Cavalli*, *af Burén*, *Almström* och grefve *Douglas*

vid 2:dra punkten: »Då en af Kongl. Maj:t nedsatt komité helt nyligen afgifvit betänkande och förslag i frågor, som röra vår sjöfart, och då detta förslag antagligen redan under nästa riksdag kommer under behandling i sammanhang med senaste tullkomités betänkande och förslag till tulltaxa, kunna vi ej förena oss i utskottets förslag, hvilket dessutom, om det ock afser att bereda skydd åt våra verkstäder för fartygsbyggnad, alldeles förbiser vår jernhandtering och de öfriga näringar, hvilkas alster användas vid byggandet af fartyg.

På grund häraf få vi yrka afslag på förevarande motion»;

och vid 20:de punkten, under åberopande af hvad de under 2:dra punkten här ofvan anfört.

Herr *Lithander* har härjemte begärt att få antecknadt, att han till följd af sjukdom icke deltagit i behandlingen af detta betänkande.
